

TILVILDARIN NÓGV GRINDIN

Tíggju ferðir í síðani mai mánaða hefur verið rópt grindaboð í ár, og vanliga er mesta grindin í august, so okkurt er framvegis í væntu. Tó metir Høgni Arnbjarnarson, ið tekst við hvalakanningar á Náttúrugripasavninum, at tað eru meira tilvildarligar enn serligar orsøkir, sum førir nógvu grindina hesa leiðina í ár.

MORTAN ØSTERØ

Fyrsta grindin í ár legði beinini í Bø 21. mai, og síðani hefur verið grind góðar tíggju ferðir afturat – seinast inni á Hvannasundi, har tað hava verið trý grindadráp í ár. Bara í juli hava verið seks grindir higartil; summar enntá dag um dag. Hóast tað ljóðar av nógvum, er framvegis langt til metárini. Sambært hagtalskipanini hjá Doretu Bloch á Føroya Náttúrugripasavnið, sum Kári Thorsteinsson hefur sett á sína heimasíðu, varð nevniliga farið í grind ikki færri enn 27 ferðir í 1941, tá ið 4.448 hval lögdu beinini.

Reint hagfrøðiliga hefur eisini sveigjað frá betri og verri grindarárum, og gitt hefur verið at tað hongur saman við føðsluni hjá grindini. Yndisrætturin hjá grindini er høgguuslokkur og hareftir svartkjaftur, og eru tað at finna í stórum nøgdum við land, væntast grindin at leggja leiðina eftir føðsluni. Hetta hava lívfrøðingar á náttúrugripasavninum fingið staðfest við at kanna kíkina á grindini fyri leivdir eftir høgguuslokki, og serliga eru tað nevni á høgguuslokkinum og nytru av svartkjafti, sum tey hava funnið. Er høgguuslokkur ella svartkjaftur ikki at fáa, svimur grindahvalurin tó ikki svangur, men fyllir sær kíkina við øðrum fiski – helst makreli, sild ella gulllaksi.

Tilvildarlaga nógv grind

Seinast Føroyar rukku 20 grindadrápum í sama ári, var í 1988, tá ið júst 20 grindir vóru, og 1.666 hval lögdu beinini, og júst í 80unum var nógvur høgguuslokkur at finna í kík-inum á grindini. Í ár eru ikki nakrar ítøkiligar ábendingar um, at tað eru størri nøgdir av høgguuslokki, sum hava lokkað svongu grindina móti Føroyum.

- Sjálvandi tykist tað vera øgigliga nógv grind, tá ið man sær grind dag um dag og fleiri í somu viku. Harafturat havi eg eisini skilt á fiskimonnum, hava teir sæð nógvu grind úti frá landi, sigur Høgni Arnbjarnarson, ið tekst við hvalakanningar á Náttúrugripasavninum.

- Men vit taka gjarna royndir úr 8-10 kíkum til grindadráp, og har staðfesta vit føðsluna hjá grindini. Út frá teimum kanningunum, dugi eg ikki at siga fyri vist, at grindin kemur hesa leiðina vegna meira høgguuslokk og svartkjaft uppi undir Føroyum, tí vit hava ikki funnið fleiri leivdir enn vanligt, sigur hann, og vísir á, at sambært hagfrøði og ferðamynstri, kann tað tykist meira tilvildarligt, at tað er nógv grind í ár.

- Reint hagfrøðiliga hava vit sæð toppar av nógvum grind áleið hvørji 100 ár, og júst nú tykist hon at ferðast norðureftir – í hvussu er grindin, sum vit hava merkt. Tað, sum vit fyrr hava sæð frá

merkingunum, var, at grindin ferðaðist norður í móti Lofoten, síðani vendu tær suðureftir, og vesturum Føroyar. Hetta er helst sama ferðamynstri, sum nú fer fram, og tað kann hugsast, at tað

er av tilvild, at nógvir hvalir eru millum oyggjarnar júst nú, tí teir eru mitt í síni vandring norðureftir. Tó skulu tey fyrivarni takast, at leivdirnar eftir høgguuslokkinum og svartkjaftinum eru burtur eftir

fýra døgum, so tað kann vera, at grindin hefur etið høgguuslokk ella svartkjafti áðrenn, sigur Høgni Arnbjarnarson.

Møguliga meira grind

Sambært hagtølum, er tað serliga er í juli og august, at flestu grindadrápini fara fram. Av 1.801 grindadrápum í tíðarskeiðnum 1584-1999, eru 377 grindadráp skrásett í juli, meðan 484 hava verið í august, sum svarar til meira enn ein fjórðing av samlaðu grindunum. Tilsamans hefur ein kvart milliön hvalir lagt beinini hetta tíðarskeiði, men hóast tað ljóðar av nógvum, er eingin orsøk til at aftra seg, tá ið næstu grindaboðini ljóða.

- Sea Shepherd hefur oftani havt at okkum fyri, at vit ikki vita hvussu hvalastovnurin er fyri, hóast tað beint øvuta er satt. Vit hava ótrúliga góð hagtøl yvir eitt langt tíðarskeið, og alt bendir á, at stovnurin stendur í vøkstri. Ikki bara innan grind, men hval yvirhøvur, eru stovnarnir at finna í stórum bólkum. Á tann hátt er ikki nakað, sum talar fyri, at vit skulu tálma veiðina av grindini – vit eru enntá væl undir tilmæltu veiðitrýstinum frá NAMMCO, sigur Høgni.

Hagfrøðiliga er grundarlag fyri, at vit kunnu vænta enn meira grind í august, og Høgni Arnbjarnarson vísir heldur ikki aftur, at tað kann koma fyri.

- Gongdin í juli merkir, at tað

Grindin frá mánadegnum verður skorin upp í Klaksvík (Mynd: Dávur Winther)